

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδότησης 153/2021
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(ΤΜΗΜΑ Δ')

Συνεδρίαση της 19^{ης} Οκτωβρίου 2021

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Παναγιώτης Παναγιωτουνάκος, Αντιπρόεδρος Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Μέλη: Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης, Αντιπρόεδρος Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, Δημήτριος Αναστασόπουλος, Παναγιώτης Παππάς, Αικατερίνη Γαλάνη, Στέργιος Κίκας, Δημήτριος Κατωπόδης, Αναστασία Ζαφειριάδου, Νικόλαος Μουκαζής, Ευτυχία Κασομένου, Θεόδωρος Ράπτης, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια : Αλεξάνδρα Δημητρακοπούλου, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ. (γνώμη χωρίς ψήφο).

Αριθμός Ερωτήματος: το έγγραφο με αριθμό πρωτοκόλλου Ε 202/12.5.2021 της Προεδρίας της Κυβέρνησης - Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης, Διεύθυνσης Εποπτείας Μέσων Ενημέρωσης - Τμήματος Οπτικοακουστικών Μέσων και Διαδικτύου, το οποίο υπογράφεται από τον Υφυπουργό στον Πρωθυπουργό, στον οποίο έχουν ανατεθεί οι αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης.

Περίληψη Ερωτήματος: Ερωτάται α) αν είναι επιτρεπτό να περιληφθεί στην υπό έκδοση, κατ' εξουσιοδότηση της διάταξης του άρθρου 9 παρ. 7^α του ν. 2644/1998, όπως αυτή τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 43 του ν. 4979/2021, κοινή υπουργική απόφαση η διευθέτηση οικονομικών ζητημάτων (συμψηφισμός, επιστροφή χρημάτων, επιστροφή και αντικατάσταση εγγυητικών επιστολών), που τίθενται από την εταιρεία με την επωνυμία «.....ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και το διακριτικό τίτλο («.....Α.Ε.»), πάροχο συνδρομητικών τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών υπηρεσιών,

δυνάμει της από 16.6.2011 σύμβασης παραχώρησης που υπεγράφη με το Ελληνικό Δημόσιο, μετά την αντικατάσταση διατάξεων του ν. 2644/1998 με το ν. 4779/2021, και σε αρνητική περίπτωση β) ποια δυνατότητα παρέχεται στην Υπηρεσία για την αντιμετώπιση των εν λόγω ζητημάτων λόγω της καταβολής από την ίδια εταιρεία κατά το παρελθόν ποσών για την απόκτηση της σχετικής άδειας.

Στο πιο πάνω ερώτημα, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Δ΄) γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό

Στο έγγραφο της υπηρεσίας που υποβάλλει το ερώτημα και στα έγγραφα του φακέλου που το συνοδεύουν εκτίθεται το ακόλουθο ιστορικό :

1.- Με τις διατάξεις του ν. 2644/1998 ορίστηκε το πλαίσιο για την παροχή συνδρομητικών τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών υπηρεσιών. Για την παροχή στο κοινό των σχετικών υπηρεσιών απαιτείτο άδεια, την οποία χορηγούσε αρχικά ο Υπουργός Τύπου και ΜΜΕ, μετά από σύμφωνη γνώμη του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης (εφεξής Ε.Σ.Ρ.) και στη συνέχεια το Ε.Σ.Ρ, καθώς και η σύναψη σύμβασης παραχώρησης με το Ελληνικό Δημόσιο. Ειδικότερα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 παρ. 7 του νόμου αυτού, για την απόκτηση της άδειας προβλεπόταν η καταβολή οικονομικού ανταλλάγματος δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000) δραχμών για κάθε είκοσι τέσσερις (24) ώρες του συνολικού σε ημερήσια βάση χρόνου μετάδοσης τηλεοπτικού προγράμματος, καθώς και τριών εκατομμυρίων (3.000.000) δραχμών για αντίστοιχο χρόνο ραδιοφωνικού προγράμματος. Περαιτέρω, ο κάτοχος της άδειας μέσα σε ένα (1) μήνα από την κατάρτιση της σύμβασης παραχώρησης όφειλε να καταθέσει, για την τήρηση των υποχρεώσεων που θεσπίζονται με τις διατάξεις του ίδιου νόμου και τους όρους της σύμβασης, εγγυητικές επιστολές αξιόχρεου πιστωτικού ιδρύματος ύψους εκατόν πενήντα εκατομμυρίων (150.000.000) δραχμών για κάθε είκοσι τέσσερις (24) ώρες του συνολικού χρόνου τηλεοπτικού προγράμματος με ανώτατο όριο το ποσό του ενάμισι δισεκατομμυρίου (1.500.000.000) και πενήντα εκατομμυρίων (50.000.000) δραχμών.

2.- Κατ' εφαρμογήν των διατάξεων αυτών, όπως ίσχυαν, υπεγράφη στις 16 Ιουνίου 2011 μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «.....ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ») [εφεξής «.....Α.Ε.】 Σύμβαση Παραχώρησης Συνδρομητικών Τηλεοπτικών Υπηρεσιών. Η διάρκεια της ανωτέρω σύμβασης ορίστηκε δεκαπενταετής με ημερομηνία λήξης την 15^η Ιουνίου του 2026.

3.- Στην ως άνω σύμβαση παραχώρησης γίνεται μνεία ότι «... η παραχωρησιούχος κατέβαλε σε εκτέλεση της υπ' αριθμ. 203/7.6.2011 (Α.Δ.Α. 4^Α 31 Γ-8) πράξης καταλογισμού του Αναπληρωτή Υπουργού Πολιτισμού και Τουρισμού που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων της παρ. 7 του άρθρου 9 του ν. 2644/1998 χρηματικό ποσό δύο εκατομμυρίων πεντακοσίων πενήντα τριών χιλιάδων εκατόν ενενήντα ενός Ευρώ και σαράντα εννέα λεπτών (2.553.191,49) για τη μετάδοση χιλίων τριακοσίων ενενήντα δύο (1.392) ωρών συνολικά συνδρομητικού τηλεοπτικού προγράμματος σε ημερήσια βάση, όπως προκύπτει από το με αριθμό πρωτ. 17593/16.6.2011 διπλότυπο είσπραξης της ΔΟΥ ΦΑΕΕ ΑΘΗΝΩΝ».

4.- Στην τροποποίηση της ως άνω Σύμβασης, που υπεγράφη στις 14 Οκτωβρίου 2013, λόγω αύξησης του συνολικού χρόνου μετάδοσης του τηλεοπτικού προγράμματος της παραχωρησιούχου, γίνεται μνεία ότι «η παραχωρησιούχος κατέβαλε, σε εκτέλεση της υπ' αριθμ. 16172/22.8.2013 (Α.Δ.Α. ΒΛΩΔΟΞΘΩ-ΔΓΝ) πράξης καταλογισμού του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό, που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων της παρ. 7 του άρθρου 9 του ν. 2644/1998, συμπληρωματικό χρηματικό ποσό εκατόν σαράντα τριών χιλιάδων εξήντα έξι ευρώ και εβδομήντα έξι λεπτών (143.066,76), όπως προκύπτει από το υπ' αριθμ. 24314/4.10.2013 διπλότυπο είσπραξης της ΔΟΥ ΦΑΕΕ ΑΘΗΝΩΝ.»

5.- Με βάση τα ανωτέρω η «.....Α.Ε.», ως κάτοχος άδειας συνδρομητικής τηλεόρασης μέσω δορυφόρου δεκαπενταετούς διάρκειας, έχει καταβάλει για την απόκτηση της άδειας αυτής συνολικά αντίστοιχο οικονομικό αντάλλαγμα 2.696.258,25 ευρώ.

6.-Επίσης, σε εκτέλεση του άρθρου 5 παρ. 4 της αρχικής σύμβασης, όπου αναφέρεται ότι «Η παραχωρησιούχος οφείλει μέσα σε ένα μήνα από την υπογραφή της παρούσας, να καταθέσει για την τήρηση του συνόλου των υποχρεώσεων, οι οποίες θεσπίζονται με τις διατάξεις του ν.2644/1998 και της παρούσας σύμβασης, μία ή περισσότερες εγγυητικές επιστολές αξιόχρεου πιστωτικού ιδρύματος συνολικού ύψους τεσσάρων εκατομμυρίων πεντακοσίων σαράντα οκτώ χιλιάδων επτακοσίων ογδόντα εννέα Ευρώ και σαράντα τεσσάρων λεπτών (4.548.789,44)...» η «....Α.Ε.» κατέθεσε υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου εγγυητική επιστολή συνολικού ποσού 4.548.789,44 ευρώ, η οποία τηρείται στο αρχείο της υπηρεσίας.

7.- Με τις διατάξεις του ν. 4779/2021 (Α' 27) τροποποιήθηκαν οι διατάξεις του ν. 2644/1998 για τους παρόχους των συνδρομητικών υπηρεσιών. Στο ερώτημα της υπηρεσίας αναφέρονται οι διατάξεις των άρθρων 43 παρ. 3, με τις οποίες

τροποποιούνται ειδικότερα οι παράγραφοι 7, 7^Α και 9 του άρθρου 9 του ν. 2644/1998 και 52 παράγραφος 2 του ίδιου νόμου (μεταβατική), οι οποίες παρατίθενται κατωτέρω.

8.- Κατόπιν της ως άνω μεταβολής του νομοθετικού καθεστώτος που διέπει τη συνδρομητική τηλεόραση, η εταιρεία «.....Α.Ε», με την από 15.4.2021 επιστολή της προς τον Υφυπουργό στον Πρωθυπουργό, αρμόδιο για τα θέματα της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης, αφού επεσήμανε ότι εκείνη, ως κάτοχος άδειας συνδρομητικής τηλεόρασης μέσω δορυφόρου δεκαπενταετούς διάρκειας, έχει ήδη καταβάλει αντίστοιχο οικονομικό αντάλλαγμα για όλη τη διάρκεια της άδειας, δηλαδή έως τη λήξη της στις 15.6.2026, και με δεδομένο ότι μετά την τροποποίηση των διατάξεων του άρθρου 9 του ν. 2644/1998, η καταβολή ορίζεται σε ετήσια βάση, για κάθε έτος ισχύος της άδειας του παρόχου, έθεσε ζήτημα συμψηφισμού του αναλογούντος στα επόμενα έτη και ήδη καταβληθέντος ποσού με τις ετήσιες πλέον οφειλές της, άλλως επιστροφής των αναλογούντων μέχρι τη λήξη της σύμβασης ποσών. Περαιτέρω με την ίδια επιστολή τέθηκε από την εταιρεία και ζήτημα επιστροφής των εγγυητικών επιστολών δεκαπενταετούς διάρκειας που έχουν κατατεθεί, ενόψει της νέας διάταξης που προβλέπει κατάθεση εγγυητικής επιστολής σε ετήσια βάση ανερχόμενη σε ποσοστό 5% επί του ετήσιου πλέον καταβαλλόμενου οικονομικού ανταλλάγματος. Τέλος ζητήθηκε η διευθέτηση των παραπάνω οικονομικών ζητημάτων με την κοινή υπουργική απόφαση που αναμένεται να εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση της παραγράφου 7^Α του άρθρου 9 του ν. 2644/1998, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

9.- Κατόπιν αυτών, επειδή στην ερωτώσα Υπηρεσία, η οποία βρίσκεται σε διαδικασία κατάρτισης σχεδίου της ως άνω προβλεπόμενης στην παράγραφο 7^Α του άρθρου 9 του ν. 2644/1998, όπως πλέον ισχύει, κ.υ.α. για τον καθορισμό του τρόπου υπολογισμού και καταλογισμού του οικονομικού ανταλλάγματος των περ. α' και β' της παρ. 7 του άρθρου 9 του Ν. 2644/1998 όπως ισχύει, δημιουργήθηκε εύλογη αμφιβολία, για το κατά πόσο τα τεθέντα από την εταιρεία «.....Α.Ε» οικονομικά ζητήματα μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο ρύθμισης με την εκδοθησομένη κ.υ.α, άλλως πώς μπορούν να αντιμετωπιστούν και για το λόγο αυτό, υποβλήθηκε το υπό εξέταση ερώτημα.

10.- Με το έγγραφο με αριθμό πρωτ. 4548/30.8.2021 του Ε.Σ.Ρ., που περιήλθε στο Γραφείο Νομικού Συμβούλου του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης στις 7.9.2021, εστάλησαν αιτηθέντα συμπληρωματικά στοιχεία και απόψεις, επί του υποβληθέντος ερωτήματος.

Νομοθετικό πλαίσιο

11.- ΣΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΗΣ ΠΑΡ. 2 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 43 ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΑΡ. 2 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 15 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ:

«Άρθρο 43

1...2. Ύστερα από πρόταση του αρμόδιου Υπουργού επιτρέπεται η έκδοση κανονιστικών διαταγμάτων, με ειδική εξουσιοδότηση νόμου και μέσα στα όριά της. Εξουσιοδότηση για έκδοση κανονιστικών πράξεων από άλλα όργανα της διοίκησης επιτρέπεται προκειμένου να ρυθμιστούν ειδικότερα θέματα ή θέματα με τοπικό ενδιαφέρον ή με χαρακτήρα τεχνικό ή λεπτομερειακό».

«Άρθρο 15

1..2. Η ραδιοφωνία και η τηλεόραση υπάγονται στον άμεσο έλεγχο του Κράτους. Ο έλεγχος και η επιβολή των διοικητικών κυρώσεων υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης που είναι ανεξάρτητη αρχή, όπως νόμος ορίζει. Ο άμεσος έλεγχος του Κράτους, που λαμβάνει και τη μορφή του καθεστώτος της προηγούμενης άδειας, έχει ως σκοπό την αντικειμενική και με ίσους όρους μετάδοση πληροφοριών και ειδήσεων, καθώς και προϊόντων του λόγου και της τέχνης, την εξασφάλιση της ποιοτικής στάθμης των προγραμμάτων που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της ραδιοφωνίας και της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας, καθώς και το σεβασμό της αξίας του ανθρώπου και την προστασία της παιδικής ηλικίας και της νεότητας...».

12.- ΣΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ 1 ΠΑΡ. 1, 2 ΚΑΙ 3, 9 ΠΑΡ. 7, 7^Α, 8 ΚΑΙ 9 ΤΟΥ Ν. 2644/1998 «Για την παροχή συνδρομητικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών και συναφείς διατάξεις», (Α΄233), ως ίσχυαν κατά το χρόνο υπογραφής της σύμβασης παραχώρησης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της εταιρείας «.....Α.Ε.» (πριν την τροποποίησή τους με τις διατάξεις των άρθρων 43 επ. του ν. 4779/2021), ορίζονταν μεταξύ άλλων τα εξής:

«Άρθρο 1

1. Η παροχή συνδρομητικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών υπάγεται, σύμφωνα με το άρθρο 15 του Συντάγματος 1975/1986, στον άμεσο έλεγχο του Κράτους και συνιστά δημόσια λειτουργία με σκοπό την αντικειμενική και επί ίσοις όροις ενημέρωση, καθώς και την υψηλής στάθμης επιμόρφωση και ψυχαγωγία του κοινού. Ως παροχή συνδρομητικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών, για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου, θεωρείται η, με οποιαδήποτε τεχνική μέθοδο (αναλογική ή ψηφιακή) ή μέσο (επίγειοι αποκλειστικά πομποί, καλωδιακό δίκτυο

ή δορυφόρος), μετάδοση απευθείας προς το κοινό ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών προγραμμάτων, η πρόσβαση στα οποία τελεί υπό τους όρους που θέτει η κάτοχος της προβλεπόμενης στις διατάξεις του παρόντος νόμου άδειας, ανεξαρτήτως της υποχρέωσης ή μη του χρήστη των υπηρεσιών αυτών για καταβολή οικονομικού ανταλλάγματος.

2. Για την παροχή προς το κοινό συνδρομητικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών απαιτούνται άδεια, η οποία χορηγείται με απόφαση του Υπουργού Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης (Μ.Μ.Ε.), ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης (Ε.Σ.Ρ.) και σύναψη σύμβασης παραχώρησης με το Ελληνικό Δημόσιο. Για την παροχή των πιο πάνω υπηρεσιών μέσω δορυφόρου, άδεια και σύμβαση παραχώρησης απαιτείται μόνο όταν η μετάδοση της ανοδικής δέσμης προς το δορυφόρο πραγματοποιείται είτε : (α) από την ελληνική επικράτεια απευθείας ή με τη μεσολάβηση σε προηγούμενη φάση μεταφοράς του ραδιοτηλεοπτικού σήματος από την επικράτεια άλλου κράτους με οποιαδήποτε τεχνική μέθοδο ή μέσο είτε (β) από την επικράτεια άλλου κράτους με τη μεσολάβηση, σε προηγούμενη φάση, μεταφοράς του ραδιοτηλεοπτικού σήματος από την ελληνική επικράτεια με οποιαδήποτε τεχνική μέθοδο ή μέσο.

3. Η σύμβαση παραχώρησης με το Ελληνικό Δημόσιο, το οποίο εκπροσωπεί ο Υπουργός Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, καταρτίζεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία έξι (6) μηνών από την έκδοση της άδειας. Εφόσον δεκαπέντε (15) ημέρες πριν από την παρέλευση της πιο πάνω προθεσμίας η σύμβαση παραχώρησης δεν έχει υπογραφεί για λόγους που οφείλονται σε υπαιτιότητα του Ελληνικού Δημοσίου, η προθεσμία αυτή αναστέλλεται υποχρεωτικά. Σε περίπτωση που η προθεσμία των έξι (6) μηνών παρέλθει άπρακτη για λόγους που οφείλονται αποκλειστικά σε υπαιτιότητα της κατόχου, η άδεια ανακαλείται με απόφαση του Υπουργού Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, η οποία εκδίδεται ύστερα από ακρόαση της κατόχου και σύμφωνη γνώμη του Ε.Σ.Ρ. Σύμβαση που καταρτίζεται χωρίς την άδεια της προηγούμενης παραγράφου είναι άκυρη. Στις συμβάσεις αυτές περιλαμβάνονται υποχρεωτικά οι προβλεπόμενοι στον παρόντα νόμο οικονομικοί όροι, καθώς και οι αντισταθμιστικές υπηρεσίες, που τυχόν καθορίζονται στην άδεια του Υπουργού Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, και εξειδικεύονται όλοι οι όροι και οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στα άρθρα 7 έως 10. Κατά τη συνομολόγηση των συμβατικών όρων, καθώς και κατά την εξέλιξη της συμβατικής σχέσης, το Ελληνικό Δημόσιο οφείλει να αποφεύγει κάθε πράξη ή παράλειψη που καταλήγει σε άνιση μεταχείριση των

αντισυμβαλλομένων του ή που τους παρέχει τη δυνατότητα να καταχρώνται τη δεσπόζουσα θέση που αυτοί έχουν τυχόν αποκτήσει στον τομέα της παροχής ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών.

4.....».

«Άρθρο 9

1..2.....7. Η κάτοχος άδειας οφείλει να καταβάλλει για την απόκτηση της άδειας οικονομικό αντάλλαγμα ύψους δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000) δραχμών για κάθε είκοσι τέσσερις (24) ώρες του συνολικού σε ημερήσια βάση χρόνου μετάδοσης τηλεοπτικού προγράμματος, καθώς και τριών εκατομμυρίων (3.000.000) δραχμών για αντίστοιχο χρόνο ραδιοφωνικού προγράμματος, όπως οι χρόνοι προσδιορίζονται στην άδεια του άρθρου 7 του παρόντος νόμου.

Το σχετικό ποσό καταλογίζεται με πράξη του Υπουργού Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, η οποία εκδίδεται σε αποκλειστική προθεσμία ενός (1) μηνός από τη χορήγηση της άδειας του άρθρου 7. Επίσης, η κάτοχος άδειας παροχής συνδρομητικών υπηρεσιών μέσω δορυφόρου ή καλωδιακών δικτύων οφείλει να καταβάλλει ετήσιο οικονομικό αντάλλαγμα ύψους μισό τοις εκατό (0,5%) επί των αντίστοιχων ακαθάριστων εσόδων της, αυξανόμενο κάθε δύο έτη κατά το ίδιο ποσοστό (0,5% για το πρώτο και δεύτερο έτος, 1% για το τρίτο και τέταρτο έτος κ.ο.κ.). Η κάτοχος άδειας παροχής συνδρομητικών υπηρεσιών, μέσω επίγειων αποκλειστικά πομπών, οφείλει να καταβάλλει ετήσιο οικονομικό αντάλλαγμα ύψους τρεισήμισι τοις εκατό (3,5%) επί των αντίστοιχων ακαθάριστων εσόδων της. Τα ετήσια οικονομικά ανταλλάγματα καταλογίζονται με πράξη του Υπουργού Τύπου κα Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης.

7Α. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης, μετά από πρόταση της Ε.Ε.Τ.Τ. και σύμφωνη γνώμη του Ε.Σ.Ρ., καθορίζεται ο τρόπος υπολογισμού και καταλογισμού και το ύψος του οικονομικού ανταλλάγματος που οφείλει να καταβάλει τόσο εφάπαξ, κατά την απόκτηση της άδειας ή τη χορήγηση της έγκρισης περιεχομένου από το Ε.Σ.Ρ., όσο και ετησίως, η κάτοχος άδειας παροχής συνδρομητικών υπηρεσιών μέσω δορυφόρου ή καλωδιακών δικτύων ή ο πάροχος γραμμικών τηλεοπτικών υπηρεσιών μέσω ευρυζωνικών δικτύων. Μέχρι την έκδοση της ανωτέρω κοινής απόφασης και όχι αργότερα από τις 31.12.2017, εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις της παραγράφου 7. Με την έκδοση της ανωτέρω κοινής απόφασης παύει η ισχύς της παραγράφου 7.

8. Τα οικονομικά ανταλλάγματα της προηγούμενης παραγράφου καταβάλλονται υπέρ του Δημοσίου και ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%) από αυτά αποδίδεται, μέσω του Υπουργείου Οικονομικών, στο Υπουργείο Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης για την επίτευξη των σκοπών της ενίσχυσης του εποπτικού ρόλου του Ε.Σ.Ρ. και της παραγωγής και ανάπτυξης ενημερωτικών, επιμορφωτικών και πολιτισμικών προγραμμάτων και υπηρεσιών από την Ε.Ρ.Τ. Α.Ε.... Η είσπραξη των σχετικών ποσών γίνεται με τη διαδικασία του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων.

9. Η κάτοχος της άδειας μέσα σε ένα (1) μήνα από την κατάρτιση της σύμβασης παραχώρησης οφείλει να καταθέσει για την τήρηση των υποχρεώσεων που θεσπίζονται με τις διατάξεις του παρόντος νόμου και τους όρους της συμβάσεως εγγυητικές επιστολές αξιόχρεου πιστωτικού ιδρύματος ύψους εκατόν πενήντα εκατομμυρίων (150.000.000) δραχμών για κάθε είκοσι τέσσερις (24) ώρες του συνολικού χρόνου τηλεοπτικού προγράμματος με ανώτατο όριο το ποσό του ενάμισι δισεκατομμυρίου (1.500.000.000) και πενήντα εκατομμυρίων (50.000.000) δραχμών, όπως οι χρόνοι αυτοί προσδιορίζονται στην άδεια του άρθρου 7 του παρόντος νόμου. Για την κατάπτωση και αντικατάσταση των επιστολών αυτών εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 22 του ν. 2328/1995. Το ύψος των εγγυητικών επιστολών μπορεί να αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης».

13.- Στις διατάξεις των άρθρων **43 παρ. 1 και 3, 44 παρ. 2 και 52 παρ. 1 του ν. 4779/2021** «Ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2010/13 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 10^{ης} Μαρτίου 2010... και άλλες διατάξεις της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης» (Α' 27) ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«Άρθρο 43

Φύση, έννοια και τρόπος παροχής συνδρομητικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών - Τροποποίηση διατάξεων του ν.2644/1998

1. Το άρθρο 1 του ν. 2644/1998 (Α' 233) αντικαθίσταται ως εξής:

«Η παροχή συνδρομητικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών υπάγεται, σύμφωνα με το άρθρο 15 του Συντάγματος, στον άμεσο έλεγχο του Κράτους και συνιστά δημόσια λειτουργία με σκοπό την αντικειμενική και επί ίσοις όροις ενημέρωση, καθώς και την υψηλής στάθμης επιμόρφωση και ψυχαγωγία του κοινού. Παροχή συνδρομητικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών, για την εφαρμογή του παρόντος, θεωρείται η, με οποιαδήποτε τεχνική μέθοδο ή μέσο (επίγειους αποκλειστικά

πομπούς, καλωδιακό δίκτυο ή δορυφόρο), μετάδοση απευθείας προς το κοινό ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών προγραμμάτων, η πρόσβαση στα οποία τελεί υπό τους όρους που θέτει η κάτοχος της άδειας η οποία προβλέπεται στις διατάξεις του παρόντος....

2. Για την παροχή προς το κοινό συνδρομητικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών μέσω δορυφόρου, καλωδίου ή συχνοτήτων, απαιτείται άδεια, η οποία χορηγείται με απόφαση του Ε.Σ.Ρ., και σύμβαση σύμβασης παραχώρησης με το Ελληνικό Δημόσιο, εξαιρουμένης της παροχής γραμμικών τηλεοπτικών υπηρεσιών μέσω ευρυζωνικών δικτύων, για την οποία ισχύει το άρθρο 15 του ν. 3592/2007 (Α' 161).

Για την παροχή των ως άνω υπηρεσιών μέσω δορυφόρου, άδεια και σύμβαση παραχώρησης απαιτούνται μόνο όταν η μετάδοση της ανοδικής δέσμης προς τον δορυφόρο πραγματοποιείται είτε (α) από την Ελληνική Επικράτεια απευθείας ή με τη μεσολάβηση σε προηγούμενη φάση μεταφοράς του ραδιοτηλεοπτικού σήματος από την επικράτεια άλλου κράτους με οποιαδήποτε τεχνική μέθοδο ή μέσο είτε (β) από την επικράτεια άλλου κράτους με τη μεσολάβηση, σε προηγούμενη φάση, μεταφοράς του ραδιοτηλεοπτικού σήματος από την ελληνική επικράτεια με οποιαδήποτε τεχνική μέθοδο ή μέσο.....

3. Η σύμβαση παραχώρησης με το Ελληνικό Δημόσιο, το οποίο εκπροσωπεί ο Υπουργός στον οποίο έχουν ανατεθεί οι αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης, καταρτίζεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία έξι (6) μηνών από την έκδοση της άδειας. Εφόσον δεκαπέντε (15) ημέρες πριν από την παρέλευση της πιο πάνω προθεσμίας η σύμβαση παραχώρησης δεν έχει υπογραφεί για λόγους που οφείλονται σε υπαιτιότητα του Ελληνικού Δημοσίου, η προθεσμία αυτή αναστέλλεται υποχρεωτικά. Σε περίπτωση που η προθεσμία των έξι (6) μηνών παρέλθει άπρακτη για λόγους που οφείλονται αποκλειστικά σε υπαιτιότητα της κατόχου, η άδεια ανακαλείται με απόφαση του Ε.Σ.Ρ., η οποία εκδίδεται ύστερα από ακρόαση της κατόχου. Σύμβαση που καταρτίζεται χωρίς την άδεια της παρ. 2 είναι άκυρη. Στις συμβάσεις αυτές περιλαμβάνονται υποχρεωτικά οι προβλεπόμενοι στον παρόντα νόμο οικονομικοί όροι, καθώς και οι αντισταθμιστικές υπηρεσίες, που τυχόν καθορίζονται στην άδεια του Ε.Σ.Ρ., και εξειδικεύονται όλοι οι όροι και οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στα άρθρα 7 έως 10. Κατά τη συνομολόγηση των συμβατικών όρων, καθώς και κατά την εξέλιξη της συμβατικής σχέσης, το Ελληνικό Δημόσιο οφείλει να αποφεύγει κάθε πράξη ή παράλειψη που καταλήγει σε άνιση μεταχείριση των

αντισυμβαλλομένων του ή που τους παρέχει τη δυνατότητα να καταχρώνται τη δεσπόζουσα θέση που αυτοί έχουν τυχόν αποκτήσει στον τομέα της παροχής ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών.

4.....».

3. Οι παρ.1, 7, 7^A, 8, 9,του άρθρου 9 του ν. 2644/1998 τροποποιούνται ως εξής:

«1. Ο κάτοχος της άδειας παροχής συνδρομητικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών διάρκειας τουλάχιστον εκατόν είκοσι ωρών ημερησίως οφείλει να αναθέτει δωρεάν στη διαχείριση προγράμματός της σε έναν ή περισσότερους δημόσιους φορείς, με εξαίρεση την Ε.Ρ.Τ., για τη μετάδοση εκπομπών που συνδέονται με την εκπλήρωση των σκοπών τους...».

«7. α) Η κάτοχος άδειας οφείλει να καταβάλει για την απόκτηση της άδειας οικονομικό αντάλλαγμα ύψους δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) ευρώ για κάθε εικοσιτετράωρο τηλεοπτικό πρόγραμμα που μεταδίδει, όπως ο χρόνος μετάδοσης προσδιορίζεται στην άδεια του άρθρου 7, το δε συνολικό ποσό ανά έτος άδειας συναρτάται από τη δέσμη που επιλέγει ο πάροχος σύμφωνα με τον κατωτέρω Πίνακα. Το τέλος δέσμης ανά έτος άδειας διακρίνεται σε δώδεκα (12) εναλλακτικές κατηγορίες, εκάστη επαυξημένη ανά δέκα (10) τηλεοπτικά κανάλια, με την εξαίρεση της πρώτης κατηγορίας, με αντιστρόφως προοδευτική μέση επιβάρυνση για κάθε επόμενη δέσμη.

ΠΙΝΑΚΑΣ					
ΤΕΛΟΣ ΑΝΑ ΕΤΟΣ ΑΔΕΙΑΣ ΓΙΑ ΠΑΡΟΧΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΙΚΩΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ					
ΔΕΣΜΕΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΝΑΛΙΩΝ	ΤΕΛΗ ΔΕΣΜΗΣ	1-10 ΝΕΑ ΚΑΝΑΛΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΑ 10 ΚΑΝΑΛΙΑ ΕΠΙΠΛΕΟΝ	ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΤΕΛΗ ΑΝΑ ΕΤΟΣ ΑΔΕΙΑΣ [€]
1	2	3	4	5	6
A	1-2	5.000 €	2.500 €	—	—
B	1-10	20.000 €	2.500 €	25.000 €	45.000 €
Γ	11-20	38.000 €	2.500 €	25.000 €	63.000 €
Δ	21-30	58.000 €	2.500 €	25.000 €	83.000 €
E	31-40	78.000 €	2.500 €	25.000 €	103.000 €
ΣΤ	41-50	98.000 €	2.500 €	25.000 €	123.000 €

Z	51-60	118.000 €	2.500 €	25.000 €	143.000 €
H	61-70	138.000 €	2.500 €	25.000 €	163.000 €
Θ	71-80	158.000 €	2.500 €	25.000 €	183.000 €
I	81-90	178.000 €	2.500 €	25.000 €	203.000 €
IA	91-100	198.000 €	2.500 €	25.000 €	223.000 €
IB	101 και άνω	238.000 €			

Η κάτοχος άδειας οφείλει να καταβάλει για την απόκτηση της άδειας οικονομικό αντάλλαγμα ύψους τετρακοσίων (400) ευρώ ανά έτος άδειας για κάθε εικοσιτετράωρο ραδιοφωνικό πρόγραμμα που μεταδίδει, όπως ο χρόνος μετάδοσης προσδιορίζεται στην άδεια του άρθρου 7.

β) Επίσης, η κάτοχος άδειας παροχής συνδρομητικών υπηρεσιών οφείλει να καταβάλλει ετήσιο οικονομικό αντάλλαγμα ύψους μισό τοις εκατό (0,5%) επί των αντίστοιχων ακαθάριστων εσόδων της, αυξανόμενο κάθε δύο (2) έτη κατά το ίδιο ποσοστό (0,5% για το πρώτο και δεύτερο έτος, 1% για το τρίτο και τέταρτο έτος κ.ο.κ.) και μέχρι του ποσοστού του τρία τοις εκατό (3%) επί των ανωτέρω εσόδων κατ' ανώτατο όριο. Τα ετήσια οικονομικά ανταλλάγματα καταλογίζονται με πράξη του Υπουργού στον οποίο έχουν ανατεθεί οι αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης.

γ) Τις οικονομικές υποχρεώσεις υπό περ. α' και β' έχουν και οι λοιποί πάροχοι συνδρομητικών τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών υπηρεσιών, ανεξαρτήτως του τρόπου μετάδοσης του σήματος, συμπεριλαμβανομένων των παρόχων γραμμικών τηλεοπτικών υπηρεσιών μέσω ευρυζωνικών δικτύων.

Σε περίπτωση μετάδοσης του ίδιου οπτικοακουστικού περιεχομένου από τον πάροχο συνδρομητικών τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών υπηρεσιών, με περισσότερα μέσα, το οικονομικό αντάλλαγμα της περ. α' καταβάλλεται μία μόνον φορά».

«7Α. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Υπουργού στον οποίο έχουν ανατεθεί οι αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης, μετά από πρόταση της Ε.Ε.Τ.Τ. και σύμφωνη γνώμη του Ε.Σ.Ρ, καθορίζεται ο τρόπος υπολογισμού και καταλογισμού του οικονομικού ανταλλάγματος που προβλέπεται στις περ. α' και β' της παρ. 7 και οφείλει ο πάροχος συνδρομητικών τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών υπηρεσιών, ανεξαρτήτως του τρόπου μετάδοσης του

σήματος, να καταβάλει για την απόκτηση της άδειας ή την εγγραφή στο Μητρώο Επιχειρήσεων που τηρείται στο Τμήμα Ελέγχου Διαφάνειας του Ε.Σ.Ρ., κατά τη διάρκεια ισχύος της άδειας ή παροχής των υπηρεσιών, σε ετήσια βάση.

8. Τα οικονομικά ανταλλάγματα των περ. α' και β' της παρ. 7 καταβάλλονται υπέρ του Δημοσίου και ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) από αυτά αποδίδεται, μέσω του Κρατικού Προϋπολογισμού, στο Ε.Σ.Ρ. για την ενίσχυση του εποπτικού του ρόλου. Η είσπραξη των σχετικών ποσών γίνεται με τη διαδικασία του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων.

9. Η κάτοχος της άδειας μέσα σε έναν (1) μήνα από την κατάρτιση της σύμβασης παραχώρησης οφείλει να καταθέσει, για την τήρηση των υποχρεώσεων που θεσπίζονται με τις διατάξεις του παρόντος και τους όρους της σύμβασης, εγγυητική επιστολή αξιόχρεου πιστωτικού ιδρύματος ετήσιας διάρκειας το ύψος της οποίας ανέρχεται σε ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) επί του οικονομικού ανταλλάγματος της περ. α' της παρ.7. Η εγγυητική επιστολή ανανεώνεται σε ετήσια βάση και το ύψος της αναπροσαρμόζεται, ώστε να ανέρχεται σε ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) επί του οφειλόμενου οικονομικού ανταλλάγματος της περ. α' της παρ. 7 ανά έτος άδειας. Για την κατάπτωση και αντικατάσταση των επιστολών αυτών εφαρμόζεται η παρ. 22 του άρθρου 1 του ν. 2328/1995 (Α' 159). Το ύψος των εγγυητικών επιστολών μπορεί να αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και του Υπουργού στον οποίο έχουν ανατεθεί οι αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης...»

«Άρθρο 44

1. Όπου στην κείμενη νομοθεσία αναφέρεται ο Υπουργός Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης νοείται ο Υπουργός στον οποίο έχουν ανατεθεί οι αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης, ενώ όπου αναφέρεται το Υπουργείο Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης νοείται η Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας και Ενημέρωσης. 2.....».

«Άρθρο 52 Μεταβατικές διατάξεις

1.....2. Οι υποχρεώσεις των παρ. 7 και 7^Α του ν. 2644/1998 (Α'233) αφορούν και τις ήδη λειτουργούσες επιχειρήσεις παροχής συνδρομητικών υπηρεσιών, οι οποίες οφείλουν να υποβάλλουν αναλυτική δήλωση στο Ε.Σ.Ρ. για τα κανάλια που μεταδίδουν εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη του παρόντος».

14.- Στις διατάξεις της παρ. 21 και 22 του άρθρου 1 του ν. 2328/1995 «Νομικό καθεστώς της ιδιωτικής τηλεόρασης και της τοπικής ραδιοφωνίας, ρύθμιση θεμάτων

ραδιοτηλεοπτικής αγοράς και άλλες διατάξεις» (Α'159), οι οποίες εφαρμόζονται για την κατάπτωση και αντικατάσταση των εγγυητικών επιστολών, κατά ρητή πρόβλεψη της διάταξης της παρ. 7 του άρθρου 9 του ν. 2644/1998, όπως ισχύει, ορίζονται τα ακόλουθα :

«Άρθρο 1

1...22. Προς διασφάλιση της καλής εκτέλεσης του όρου αυτού, καθώς και των λοιπών υποχρεώσεων της αδειούχου επιχείρησης, η άδεια χορηγείται υπό τον όρο της κατάθεσης και της ανανέωσης κάθε χρόνο εγγυητικής επιστολής τράπεζας, που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα ή σε άλλο Κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (όπως αυτό βεβαιώνεται από την Τράπεζα της Ελλάδος) ύψους διακοσίων πενήντα εκατομμυρίων (250.000.000) δραχμών για τους σταθμούς εθνικής εμβέλειας και ανάλογου ποσού, με βάση τον πληθυσμό που πρόκειται να καλύψουν, για τους σταθμούς περιφερειακής και τοπικής εμβέλειας. Τα ποσά αυτά μπορούν να αναπροσαρμόζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Τύπου και Μ.Μ.Ε.

Η εγγυητική αυτή επιστολή καταπίπτει, εάν η επιχείρηση δεν ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της, με διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Τύπου και Μ.Μ.Ε., μετά από σύμφωνη γνώμη του Ε.Σ.Ρ. Η εγγυητική επιστολή καταπίπτει και στην περίπτωση που επιβληθεί πρόστιμο κατά το άρθρο 4 του νόμου αυτού και αυτό δεν καταβληθεί εμπρόθεσμα. Η κατάπτωση αφορά ποσό ίσο με το ύψος του προστίμου και των τυχόν προσαυξήσεων. Σε περίπτωση κατάπτωσης η εγγυητική επιστολή αντικαθίσταται μέσα σε δέκα (10) ημέρες. Εάν η προθεσμία αυτή παρέλθει άπρακτη, ανακαλείται η άδεια του σταθμού.

Τα ποσά του ελάχιστου ανταλλάγματος των τηλεοπτικών σταθμών και των εγγυητικών επιστολών που τυχόν καταπίπτουν, καθώς και των προστίμων που επιβάλλονται κατά το άρθρο 4 του νόμου αυτού, αποτελούν έσοδο του Κρατικού Προϋπολογισμού και εισπράττονται κατά τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε.»¹

15.- Στις διατάξεις του άρθρου **2 του Α.Κ.** ορίζεται ότι : *«Ο νόμος ορίζει για το μέλλον, δεν έχει αναδρομική δύναμη και διατηρεί την ισχύ του εφόσον άλλος κανόνας δικαίου δεν τον καταργήσει ρητά ή σιωπηρά».*

¹ Στην παρ. 21 του άρθρου 1 του ίδιου νόμου ορίζεται ότι *«Η άδεια χορηγείται υπό τον όρο καταβολής ελάχιστου ετήσιου ανταλλάγματος υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου».*

Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων

Από τις προαναφερθείσες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς, αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει του όλου νομικού πλαισίου στο οποίο εντάσσονται, του σκοπού που εξυπηρετούν και την υπαγωγή σε αυτές των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν υπόψη του Τμήματος από την ερωτώσα υπηρεσία συνάγονται καταρχάς τα ακόλουθα:

16.- Με τη διάταξη του δευτέρου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 43 του Συντάγματος επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, η παροχή νομοθετικής εξουσιοδότησης σε άλλα όργανα της διοίκησης, πλην του Προέδρου της Δημοκρατίας, ακόμη και σε ιεραρχικά υποδεέστερα από αυτόν. Προκειμένου να χορηγείται νομίμως η σχετική νομοθετική εξουσιοδότηση, το Σύνταγμα επιτάσσει τα ρυθμιστέα, με την κατ' εξουσιοδότηση εκδοθείσα πράξη, θέματα να είναι ειδικότερα ή να έχουν τοπικό ενδιαφέρον ή τεχνικό ή λεπτομερειακό χαρακτήρα. Σύμφωνα με τη διαμορφωθείσα νομολογία ως ειδικότερα θέματα νοούνται μερικότερες περιπτώσεις θεμάτων, που ρυθμίζονται ήδη σε γενικό έστω, αλλά πάντως ορισμένο πλαίσιο, στο ίδιο το κείμενο του τυπικού νόμου (ΣΤΕ 4025/1998, 1101/2002, 2815/2004, 164/2008, 3370/2010, 125, 152/2009, 445, 1892/2010, 1297/2011, 63/2012, 2186/2013, ΔΕφΑθ 822/2012, 640/2013), δηλαδή εκείνα που αποτελούν κατά το περιεχόμενό τους και σε σχέση προς την ουσιαστική ρύθμιση που περιέχεται στο νομοθετικό κείμενο, μερικότερη περίπτωση ορισμένου θέματος, που αποτελεί το αντικείμενο της νομοθετικής ρύθμισης (ΣΤΕ 2075/1978, 4027/1998, 1101/2002, 2815/2004, 2905/2006, 1776/2007 με μειοψ., 3489/2008, 3220/2010, 3285/2011, 63/2012, 2186/2013, ΔΕφΑθ 822/2012, 640/2013, ενδεικτικώς και ΝΣΚ 128/2020). Επομένως, απαιτείται να περιέχει το νομοθετικό κείμενο όχι απλώς τον καθ' ύλη προσδιορισμό του αντικειμένου της εξουσιοδότησης, αλλά, επιπλέον, και την ουσιαστική ρύθμισή του, έστω και σε γενικό, ορισμένο όμως πλαίσιο, σύμφωνα προς το οποίο θα ενεργήσει η διοίκηση προκειμένου να ρυθμίσει τα μερικότερα θέματα. Οι ουσιαστικές αυτές ρυθμίσεις μπορούν να υπάρχουν τόσο στις διατάξεις του εξουσιοδοτικού νόμου, όσο και σε διατάξεις άλλων νόμων σχετικών με τα θέματα που αποτελούν αντικείμενο της νομοθετικής εξουσιοδότησης (ΣΤΕ 1210/2010, 235, 3311/2012, 2186/2013).

17.- Με τις διατάξεις του άρθρου 15 του Συντάγματος, που προβλέπουν τον άμεσο έλεγχο του Κράτους επί του ραδιοφώνου και της τηλεόρασης για τους σκοπούς αλλά και τους περιορισμούς που ορίζονται στη διάταξη της παρ. 2, ο οποίος (έλεγχος) και λαμβάνει τη μορφή του καθεστώτος της προηγούμενης άδειας, δεν θεσπίζεται ατομικό

δικαίωμα ίδρυσης και λειτουργίας ραδιοφωνικού και τηλεοπτικού σταθμού, αλλά η διαμόρφωση ενός τέτοιου δικαιώματος καταλείπεται στον κοινό νομοθέτη, ο οποίος, κατά την θέσπιση των σχετικών διατάξεων, τελεί υπό τους όρους και τους περιορισμούς της παραγράφου 2 του ίδιου άρθρου (ΟλΣΤΕ 5040/1987, 1145/1988, 3578/2010, 3315/2014, ΣΤΕ 2501/2014 κ.ά).

18.- Η συνδρομητική τηλεόραση (pay tv), η οποία συνίσταται στην κωδικοποιημένη μετάδοση τηλεοπτικών προγραμμάτων στο κοινό (συνδρομητές) έναντι αντιτίμου για την παροχή αυτή, εντάσσεται και αυτή στην ευρύτερη έννοια της τηλεόρασης του άρθρου 15 παρ. 2 του Συντάγματος, παρά το γεγονός ότι δεν απευθύνεται στο ευρύ κοινό, αλλά σε ένα περιορισμένο αριθμό συνδρομητών. Τα ζητήματα της συνδρομητικής τηλεόρασης ρυθμίζονται σήμερα από τις διατάξεις του ν. 2644/1998, όπως τροποποιήθηκαν πρόσφατα με αυτές των άρθρων 43 επ. του ν. 4779/2021. Η παραχώρηση της εξουσίας παροχής συνδρομητικών ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών (υπηρεσιών) προς το κοινό συνιστά παραχώρηση δημόσιας υπηρεσίας, η οποία ενεργείται με συνδυασμό ατομικής διοικητικής πράξης (άδειας) και σύναψης σύμβασης παραχώρησης².

19.- Με βάση τις διατάξεις του άρθρου 9 του ν. 2644/1998, όπως ίσχυαν πριν την τροποποίησή τους με το ν. 4779/2021, ρυθμίστηκαν εκτός των άλλων, οι οικονομικές υποχρεώσεις του ενδιαφερομένου επιχειρήσεων για την παροχή συνδρομητικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών ως εξής: α) εφάπαξ οικονομικό αντάλλαγμα για την απόκτηση της άδειας υπολογιζόμενο στη βάση τον αριθμό των καναλιών ή ραδιοφωνικών σταθμών 24ωρης διάρκειας που δήλωναν ότι θα μετέδιδαν (παρ. 7 εδάφ. α), β) σε ετήσια βάση, οικονομικό αντάλλαγμα σε ποσοστό 0,5% επί των ακαθαρίστων εσόδων της (το οποίο έβαινε αυξανόμενο κατά 0,5% ανά δύο έτη (παρ. 7 εδάφ. β) και γ) κατάθεση εγγυητικών επιστολών αξιόχρεου πιστωτικού ιδρύματος ύψους εκατόν πενήντα εκατομμυρίων (150.000.000) δραχμών για κάθε είκοσι τέσσερις (24) ώρες του συνολικού χρόνου τηλεοπτικού προγράμματος με ανώτατο όριο το ποσό του ενάμισι δισεκατομμυρίου (1.500.000.000) και πενήντα εκατομμυρίων (50.000.000) δραχμών, όπως οι χρόνοι αυτοί προσδιορίζονται στην άδεια του άρθρου 7, για τη συνολική διάρκεια της άδειας (παρ. 9), με σκοπό την

² Βλ. και Ιωάννη Γκτσάκη «Η παραχώρηση δημόσιας υπηρεσίας και δημοσίου έργου», Μελέτες Διοικητικού Δικαίου, 2006, σελ. 789-796

τήρηση των υποχρεώσεων που θεσπίζονται με τις διατάξεις του νόμου, σε ένα (1) μήνα από την κατάρτιση της σύμβασης.

20.- Μετά την τροποποίηση των διατάξεων του άρθρου 9 του ν. 2644/1998 με τις διατάξεις του άρθρου 43 του ν. 4779/2021 οι αντίστοιχες οικονομικές υποχρεώσεις των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων για την παροχή των ίδιων υπηρεσιών προσδιορίστηκαν ως εξής: α) σε ετήσια βάση καταβολή οικονομικού ανταλλάγματος για την απόκτηση της άδειας που καθορίζεται από τη δέσμη των προγραμμάτων (24ωρης διάρκειας) που επιλέγει ο πάροχος να μεταδώσει στους συνδρομητές του (παρ. 7 εδάφ. α), β) σε ετήσια βάση οικονομικό αντάλλαγμα ύψους 0,5% επί των αντίστοιχων ακαθαρίστων εσόδων της, αυξανόμενο κάθε δύο έτη κατά το ίδιο ποσοστό (0,5%) και μέχρι του ποσοστού του 3% κατ' ανώτατο όριο και γ) κατάθεση από την κάτοχο της άδειας, μέσα σε ένα μήνα από την κατάρτιση της σύμβασης, για την τήρηση των υποχρεώσεων που θεσπίζονται από το νόμο και τους όρους της σύμβασης, εγγυητικής επιστολής αξιόχρεου πιστωτικού ιδρύματος ετήσιας διάρκειας το ύψος της οποίας ανέρχεται σε ποσοστό 5% επί του οικονομικού ανταλλάγματος της περ. α' της παρ. 7 (του ετήσιου δηλαδή οικονομικού ανταλλάγματος για την απόκτηση της άδειας).

21.- Κατά την αιτιολογική έκθεση του ν. 4779/2021, με τις διατάξεις του άρθρου 43 επιλύονται ερμηνευτικά προβλήματα ως προς την *«έννοια της παροχής συνδρομητικών υπηρεσιών και προσδιορίζεται η διαδικασία χορήγησης άδειας επίγειων συνδρομητικών υπηρεσιών σε παρόχους περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης εθνικής εμβέλειας... Περαιτέρω α) επιτυγχάνεται ο εξορθολογισμός του ύψους του προβλεπόμενου οικονομικού ανταλλάγματος που ο πάροχος οφείλει να καταβάλλει ανά 24ωρο μεταδιδόμενου προγράμματος, β) διευκολύνονται οι πάροχοι ως προς την καταβολή του οφειλόμενου ποσού και γ) δημιουργείται κίνητρο μετάδοσης περισσότερων καναλιών. Τέλος εξορθολογίζεται ο τρόπος υπολογισμού και το ύψος της εγγυητικής επιστολής που οφείλουν να προσκομίσουν οι κάτοχοι άδειας συνδρομητικών υπηρεσιών».*

22.- Σύμφωνα με το έγγραφο του Ε.Σ.Ρ. με αριθ. πρωτ. 4548/30.8.2021, ο νέος τρόπος υπολογισμού του ανταλλάγματος παρέχει ευελιξία στον πάροχο και αποφεύγονται περίπλοκες διαδικασίες υπολογισμού τυχόν πρόσθετου ανταλλάγματος στις πολύ συχνές πλέον περιπτώσεις θεματικών καναλιών περιορισμένης χρονικής διάρκειας.

23.- Πρόκριμα για την απάντηση των ερωτημάτων της υπηρεσίας αποτελεί το ζήτημα, κατά πόσο οι νέες διατάξεις που ρυθμίζουν, από την έναρξη ισχύος του ν. 4779/2021 (20.2.2021), με διαφορετικό τρόπο το οικονομικό αντάλλαγμα για την κτήση της άδειας παροχής υπηρεσιών συνδρομητικής τηλεόρασης, όπως και το ύψος και τη διάρκεια των εγγυητικών επιστολών, καταλαμβάνουν και την αιτούσα εταιρεία «..... Α.Ε», που λειτουργεί ήδη από το έτος 2011, ως πάροχος συνδρομητικών υπηρεσιών, δυνάμει σχετικής διοικητικής άδειας και αντίστοιχης σύμβασης παραχώρησης που υπεγράφη με το Ελληνικό Δημόσιο (16.6.2011), η λήξη της οποίας προσδιορίζεται τον Ιούνιο του 2026. Αν δηλαδή και σε ποιο βαθμό οι ρυθμίσεις του νέου αυτού νόμου παρεμβαίνουν και επηρεάζουν τις παλαιές συμβάσεις παροχής των εν λόγω συνδρομητικών υπηρεσιών. Επ' αυτών λεκτέα τα ακόλουθα:

24.- Η διάταξη του άρθρου 2 του Α.Κ., στα πλαίσια των αρχών της ασφάλειας δικαίου και της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του πολίτη, εκφράζει μία γενικότερη αρχή του δικαίου, της μη αναδρομικότητας των νόμων, σύμφωνα με την οποία ο νόμος ρυθμίζει τα γεγονότα και τις έννομες σχέσεις που δημιουργούνται μετά την έναρξη της ουσιαστικής ισχύος του, ενώ οι έννομες σχέσεις που υπήρχαν πριν από αυτό το χρονικό σημείο εξακολουθούν να ρυθμίζονται από το νόμο που ίσχυε τότε. Κατά την κρατούσα, τόσο στη θεωρία όσο και στη νομολογία, άποψη, η διάταξη του άρθρου 2 του Α.Κ. δεν έχει αυξημένη τυπική δύναμη και, ως εκ τούτου, ο νομοθέτης, καταρχήν, δεν εμποδίζεται να προσδώσει στο νόμο αναδρομική ισχύ, να ορίσει δηλαδή, ότι οι ρυθμίσεις του καταλαμβάνουν και σχέσεις που δημιουργήθηκαν ή και περατώθηκαν υπό το προηγούμενο νομοθετικό καθεστώς, με μόνο περιορισμό τη μη προσβολή δικαιωμάτων που προστατεύονται από το Σύνταγμα (βλ. Απ. Γεωργιάδης - Μ. Σταθόπουλος: «Γενικές Αρχές» έκδοση 2016, σελ. 113, Α.Π. 207/2019). Συνήθως στους νόμους υπάρχουν οι λεγόμενες μεταβατικές διατάξεις, οι οποίες ρυθμίζουν την κατά χρόνο ισχύ του προηγούμενου και του επόμενου νόμου, άλλοτε με τη συγκεκριμένη αναφορά των διατάξεων που καταργούνται και άλλοτε με γενική κατηγορηματική ρήτρα, όπως «καταργείται κάθε γενική ή ειδική διάταξη, που ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα που διέπονται από τον παρόντα νόμο».

25.- Εν προκειμένω με τις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 52 παρ. 2 του ν. 4779/2021 ρητά ορίστηκε, ότι οι υποχρεώσεις των παρ. 7 και 7^Α (ετήσιο οικονομικό αντάλλαγμα για την απόκτηση της άδειας και ετήσιο οικονομικό αντάλλαγμα επί των αντίστοιχων ακαθάριστων εσόδων) του ν. 2644/1998 αφορούν και στις ήδη λειτουργούσες επιχειρήσεις συνδρομητικών υπηρεσιών. Από τη γραμματική

διατύπωση συνεπώς της παραπάνω διάταξης προκύπτει σαφώς η βούληση του νομοθέτη, στα πλαίσια εξορθολογισμού των οικονομικών υποχρεώσεων των παρόχων συνδρομητικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών, οι νέες ρυθμίσεις των παραγράφων 7 και 7^Α, που αφορούν αποκλειστικά στο οικονομικό αντάλλαγμα, να μην εφαρμοστούν μόνο στις αδειοδοτήσεις παρόχων συνδρομητικής τηλεόρασης και στις συμβάσεις παραχώρησης που θα υπογραφούν μετά την ισχύ του νέου νόμου, αλλά να καταλάβουν και τις ήδη λειτουργούσες, δηλαδή και αυτές, που κατά τη δημοσίευση του νόμου διαθέτουν άδεια και σύμβαση παραχώρησης σε ισχύ. Η άποψη αυτή ενισχύεται και από το γεγονός ότι σύμφωνα με την ίδια διάταξη και οι ήδη αδειοδοτημένες λειτουργούσες επιχειρήσεις, μέσα στην ταχθείσα αποκλειστική προθεσμία των τριών μηνών από την έναρξη ισχύος του νόμου, έχουν την υποχρέωση να υποβάλουν στο Ε.Σ.Ρ. αναλυτική δήλωση για τα κανάλια που μεταδίδουν. Ο αριθμός δε των μεταδιδόμενων καναλιών είναι καθοριστικός για τον προσδιορισμό του καταβαλλόμενου ανταλλάγματος ανά έτος άδειας, διότι αυτό συναρτάται με τη δέσμη καναλιών που επιλέγει ο κάθε πάροχος. Είναι αλήθεια ότι, με τις διατάξεις του ν. 4779/2021 και την αντίστοιχη τροποποίηση των διατάξεων του ν. 2644/1998 και ειδικότερα αυτών του άρθρου 1, επιλύθηκαν ερμηνευτικά ζητήματα, ως προς την έννοια της παροχής συνδρομητικών υπηρεσιών, έτσι ώστε να συμπεριληφθούν σε αυτήν και η παροχή τηλεοπτικών υπηρεσιών, μέσω των ευρυζωνικών δικτύων, ανεξάρτητα εάν ο πάροχος έχει λάβει άδεια από το Ε.Σ.Ρ., με σκοπό να καταβάλλεται το προβλεπόμενο οικονομικό αντάλλαγμα και από αυτούς τους παρόχους. Αν όμως ο νομοθέτης ήθελε οι διατάξεις που ρυθμίζουν σε νέα βάση το καταβαλλόμενο οικονομικό αντάλλαγμα να καταλάβουν μόνο τις μη αδειοδοτημένες, αλλά ήδη λειτουργούσες επιχειρήσεις, θα έπρεπε αυτό να προσδιοριστεί ρητά. Από την επιλογή όμως της γενικής διατύπωσης «*οι υποχρεώσεις... αφορούν και τις ήδη λειτουργούσες επιχειρήσεις*», συνάγεται ότι οι νέες οικονομικές υποχρεώσεις των παραγράφων 7 και 7^Α του άρθρου 9 αφορούν σε όλες τις ήδη λειτουργούσες επιχειρήσεις αδειοτημένες ή μη, κατά συνέπεια και στην εταιρεία «.....Α.Ε.», της οποίας η σύμβαση παραχώρησης λήγει τον Ιούνιο του 2026. Τούτο σημαίνει ότι, από την έναρξη ισχύος του ν. 4779/2021, η ως άνω εταιρεία έχει υποχρέωση, αφού υποβάλει στο Ε.Σ.Ρ. την προβλεπόμενη από το νόμο (άρθρο 52 παρ. 2), αναλυτική δήλωση για τα κανάλια που μεταδίδει, να καταβάλλει εφεξής σε ετήσια βάση το ποσό που της αναλογεί για την άδεια. Επειδή όμως καταβολή διπλού ανταλλάγματος για την ίδια άδεια, την οποία κατείχε ήδη η εν λόγω εταιρεία πριν τη θέση σε ισχύ του ν. 4779/2021, δεν είναι νοητή

ούτε βεβαίως ήταν στις προθέσεις του νομοθέτη, τίθεται νομικό ζήτημα σε σχέση με τα ποσά που έχουν ήδη καταβληθεί από την εταιρεία επί τη βάση του προϊσχύσαντος καθεστώτος και για χρονικό διάστημα μέχρι το έτος 2026 για την παραχώρηση της άδειας μετάδοσης ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών, δεδομένου ότι ως προς το ζήτημα αυτό δεν υφίσταται ευθεία ρύθμιση στο ν. 4779/2021.

26.- Με την εξουσιοδοτική διάταξη της παραγράφου 7^Α του άρθρου 9 του ν. 2644/1998, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, στις οποίες ρητά παραπέμπουν οι μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 52 του ν. 4779/2021, προβλέπεται η έκδοση κοινής απόφασης του Υπουργού Οικονομικών και του Υπουργού στον οποίο έχουν ανατεθεί οι αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης, μετά από πρόταση της Ε.Ε.Τ.Τ. και σύμφωνη γνώμη του Ε.Σ.Ρ., με την οποία θα καθορίζεται ο τρόπος υπολογισμού και καταλογισμού του οικονομικού ανταλλάγματος, που προβλέπεται στις περ. α και β της παραγράφου 7 (δηλαδή το ετήσιο αντάλλαγμα για την απόκτηση της άδειας ανάλογα με τον αριθμό των μεταδιδόμενων τηλεοπτικών προγραμμάτων και το ποσοστό επί των ετήσιων ακαθαρίστων εσόδων) και οφείλει ο πάροχος συνδρομητικών τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών υπηρεσιών, ανεξαρτήτως του τρόπου μετάδοσης του σήματος, κατά τη διάρκεια ισχύος της άδειας ή παροχής των υπηρεσιών σε ετήσια βάση.

Για τα ζητήματα όμως που ανακύπτουν για την ήδη αδειοδοτημένη και λειτουργούσα πάροχο συνδρομητικών τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών υπηρεσιών «.....Α.Ε. .», (αλλά και για την άλλη ήδη λειτουργούσα επιχείρηση παροχής συνδρομητικών υπηρεσιών με την επωνυμία «.....ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ.....», σύμφωνα με το έγγραφο του ερωτήματος της Υπηρεσίας), μετά τη νέα υποχρέωση ετήσιας καταβολής του οικονομικού ανταλλάγματος, ενώ έχει καταβληθεί ήδη το σύνολο του ανταλλάγματος που καλύπτει την άδεια (έως το έτος 2026 για την «.....Α.Ε.» και έως το 2029 για τη «.....»), δεν υπάρχει ουσιαστική ρύθμιση, έστω σε γενικό, αλλά ορισμένο πλαίσιο, σύμφωνα προς το οποίο θα ενεργήσει η Διοίκηση (Υπουργοί) προκειμένου να ρυθμίσει τα προκύπτοντα οικονομικά θέματα τυχόν επιστροφής μέρους του τιμήματος ή συμψηφισμού. Κατά συνέπεια τα ζητήματα διευθέτησης οικονομικών εκκρεμοτήτων της ήδη λειτουργούσας επιχείρησης «.....ΑΕ», που ανακύπτουν από την εφαρμογή των νέων διατάξεων της παραγράφου 7 του άρθρου 9 του ν. 2644/1998, δεν δύνανται να αποτελέσουν αντικείμενο της κοινής απόφασης του Υπουργού Οικονομικών και του Υπουργού στον οποίο έχουν ανατεθεί οι αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης. Με την ανάγκη

μιας τέτοιας διευθέτησης συντάσσεται και το αρμόδιο για τη χορήγηση των αδειών παροχής συνδρομητικών ραδιοηλεκτρικών υπηρεσιών Ε.Σ.Ρ., σύμφωνα με το έγγραφο του με αριθμό πρωτ. 4548/30.8.2021.

27. Τα αυτά ισχύουν καθόσον αφορά και το ζήτημα της δυνατότητας επιστροφής της εγγυητικής επιστολής δεκαπενταετούς διάρκειας, που έχει ήδη καταθέσει η «.....Α.Ε.» (συνολικού ύψους 4.548.789,44 ευρώ), για το σύνολο της διάρκειας της σύμβασης παραχώρησης (δεκαπενταετία) και αντικατάστασης αυτής από νέα, ετήσιας διάρκειας, ύψους 5% επί του ετήσιου ανταλλάγματος, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 9 του άρθρου 9 του ν.2644/1998, όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν. Τούτο δε διότι δεν υπάρχει στη μεταβατική διάταξη του άρθρου 52 του ν. 4979/2021 ρητή παραπομπή στην παρ. 9 του άρθρου 9 του ν. 2644/1998 και το ζήτημα των εγγυητικών επιστολών δεν εντάσσεται στο ρυθμιστικό πεδίο της εξουσιοδοτικής διάταξης, το οποίο περιορίζεται στον τρόπο υπολογισμού και καταλογισμού του οικονομικού ανταλλάγματος. Ειδικότερα:

28. Η εγγυητική επιστολή αξιόχρεου πιστωτικού ιδρύματος, την κατάθεση της οποίας, από τον κάτοχο της άδειας παροχής συνδρομητικών ραδιοηλεκτρικών υπηρεσιών, προβλέπουν οι διατάξεις του ν. 2644/1998 (άρθρο 9 παρ. 9), έχει τον χαρακτήρα της εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης, προκειμένου να τηρηθούν από τον πάροχο οι υποχρεώσεις που θεσπίζονται με τις διατάξεις του ν. 2644/1998 και τους όρους της σύμβασης παραχώρησης που υπογράφεται με το Ελληνικό Δημόσιο. Οι υποχρεώσεις αυτές αφορούν αφενός το περιεχόμενο των υπηρεσιών, ώστε να εξασφαλίζεται η ποιότητα των τηλεοπτικών προγραμμάτων, η προστασία της ανηλικότητας, η αντικειμενικότητα της ενημέρωσης και η πολυφωνία, δεδομένου ότι και η συνδρομητική τηλεόραση εντάσσεται στο πεδίο εφαρμογής της διάταξης της παραγράφου 2 του άρθρου 15 του Συντάγματος και αφετέρου την προστασία των ιδίων των συνδρομητών σε ζητήματα τιμολογιακής πολιτικής.

29. Υπό το προϊσχύσαν νομοθετικό καθεστώς (άρθρο 9 παρ. 9 του ν. 2644/1998) η παραχωρησιούχος όφειλε να καταβάλει εντός μηνός από την κατάρτιση της σύμβασης παραχώρησης, εγγυητικές επιστολές ύψους εκατόν πενήντα εκατομμυρίων (150.000.000) δραχμών για κάθε 24 ώρες του συνολικού χρόνου τηλεοπτικού προγράμματος με ανώτατο όριο το ποσό του ενάμισι δισεκατομμυρίου και πενήντα εκατομμυρίων (50.000.000) δραχμών για αντίστοιχο χρόνο ραδιοφωνικού προγράμματος, όπως οι χρόνοι αυτοί προσδιορίζονταν στην άδεια του άρθρου 7 του ίδιου νόμου. Το ύψος δηλαδή της εγγυητικής επιστολής ήταν ανάλογο του αριθμού

των καναλιών 24ωρης διάρκειας και των ραδιοφωνικών σταθμών που δήλωνε η κάτοχος της άδειας ότι θα μετέδιδε κατά τη δεκαπενταετή διάρκεια της άδειας. Συμμορφούμενη στην υποχρέωση αυτή η εταιρεία «.....Α.Ε.», ως κάτοχος άδειας, προσκόμισε εγγυητική επιστολή συνολικού ύψους 4.458.789,44 ευρώ, με δεκαπενταετή διάρκεια (έως 14.7.2026), που τηρείται στα αρχεία της υπηρεσίας.

Ωστόσο υπό το νέο νομοθετικό καθεστώς, η εγγυητική επιστολή που η κάτοχος άδειας οφείλει να καταθέσει, εντός μηνός από την κατάρτιση της σύμβασης παραχώρησης, αφενός είναι ετήσιας διάρκειας, αφετέρου το ύψος της ανέρχεται σε ποσοστό 5% επί του ετήσιου οικονομικού ανταλλάγματος της περίπτωσης α της παραγράφου 7. Η εγγυητική επιστολή μάλιστα ανανεώνεται κάθε έτος και το ύψος της αναπροσαρμόζεται με τέτοιο τρόπο, ώστε να ανέρχεται πάντα σε ποσοστό 5% επί του ετήσια καταβαλλόμενου οικονομικού ανταλλάγματος.

27. Στις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 52 του ν.4779/2021 αναφέρεται ρητά ότι οι υποχρεώσεις των παρ. 7 και 7^Α (εννοείται του άρθρου 9, το οποίο εκ παραδρομής δεν αναφέρεται) του ν. 2644/1998 αφορούν και τις ήδη λειτουργούσες επιχειρήσεις παροχής συνδρομητικών υπηρεσιών, χωρίς όμως να γίνεται παραπομπή και στις διατάξεις της παραγράφου 9 του ίδιου άρθρου, που προβλέπουν την υποχρέωση κατάθεσης εγγυητικής επιστολής και ορίζουν τον τρόπο υπολογισμού του ύψους της.

28. Περαιτέρω στο τρίτο εδάφιο της παραγράφου 9 του άρθρου 9 του ν. 2644/1998, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, ορίζεται ότι για την κατάπτωση και την αντικατάσταση των εγγυητικών επιστολών εφαρμόζεται η παράγραφος 22 του άρθρου 1 του ν. 2328/1995 (Α'159). Σύμφωνα με την τελευταία αυτή διάταξη, η εγγυητική επιστολή καταπίπτει, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις, με διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Τύπου και ΜΜΕ, μετά από σύμφωνη γνώμη του Ε.Σ.Ρ. και αντικαθίσταται εντός δέκα ημερών, διαφορετικά ανακαλείται η άδεια (λειτουργίας). Η προθεσμία αντικατάστασης της εγγυητικής επιστολής και η ποινή της ανάκλησης της άδειας της παραχωρησιούχου, σε περίπτωση μη τήρησης της προθεσμίας αυτής, επαναλαμβάνεται και στο άρθρο 5 παρ. 4 της από 16.06.2011 σύμβασης παραχώρησης, που υπεγράφη μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της εταιρείας «..... Α.Ε.». Το ζήτημα όμως της διαδικασίας επιστροφής της εγγυητικής επιστολής και της συνακόλουθης αντικατάστασής της από νέα λόγω μεταβολής του τρόπου υπολογισμού του οφειλόμενου οικονομικού ανταλλάγματος, δεν ρυθμίζεται ούτε στις διατάξεις του ν. 2644/1998, ούτε και στο κείμενο της μεταξύ των μερών ισχύουσας σύμβασης. Η προβλεπόμενη εξάλλου από την παράγραφο 9 του άρθρου 9 του ν.

2644/1998 κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Υπουργού, στον οποίο έχουν ανατεθεί οι αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης και Επικοινωνίας, έχει ως αντικείμενο ρύθμισης την αναπροσαρμογή του ύψους των εγγυητικών επιστολών, περίπτωση που δεν συντρέχει εν προκειμένω.

29. Κατόπιν των ανωτέρω διαπιστώνεται ύπαρξη νομοθετικού κενού σε ό,τι αφορά στην εφαρμογή των διατάξεων που ρυθμίζουν εκ νέου το ύψος και τη διάρκεια των εγγυητικών επιστολών και στις ήδη λειτουργούσες επιχειρήσεις παροχής συνδρομητικών υπηρεσιών, παρά το γεγονός ότι ορίζεται ρητά ότι εφαρμόζονται και επί αυτών μόνο οι διατάξεις που ρυθμίζουν εκ νέου το ύψος του οικονομικού ανταλλάγματος. Ελλείπει συνεπώς ρητής παραπομπής και στη διάταξη της παρ. 9 του άρθρου 9 του ν. 2644/1998 από τις μεταβατικές διατάξεις του νόμου, δεν παρέχεται δυνατότητα εφαρμογής της κρίσιμης διάταξης και επί των ήδη λειτουργουσών επιχειρήσεων παροχής συνδρομητικών ραδιοτηλεοπτικών υπηρεσιών. Κατά συνέπεια και το ζήτημα της επιστροφής της εγγυητικής επιστολής δεκαπενταετούς διάρκειας, που έχει ήδη καταθέσει η ήδη λειτουργούσα επιχείρηση «.... ΑΕ» και της συνακόλουθης αντικατάστασης αυτής από νέα ετήσιας διάρκειας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις της παρ. 9 του άρθρου 9 του ν. 2644/1998, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, δεν δύναται να αποτελέσει αντικείμενο της κοινής απόφασης του Υπουργού Οικονομικών και του Υπουργού στον οποίο έχουν ανατεθεί οι αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης, η οποία πρόκειται να εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση της παραγράφου 7^Α του άρθρου 9 του ν. 2644/1998, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

30. Λόγω συνεπώς της αδυναμίας να αποτελέσουν αντικείμενα της κοινής υπουργικής απόφασης που πρόκειται να εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση της διάταξης του άρθρου 9 παρ. 7^Α του ν. 2644/1998, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, τα ζητήματα διευθέτησης των οικονομικών εκκρεμοτήτων, που ανέκυψαν κατόπιν της μεταβολής του νομοθετικού πλαισίου, για την ήδη λειτουργούσα πάροχο ραδιοτηλεοπτικών υπηρεσιών εταιρεία «..... Α.Ε.», μοναδικός τρόπος αντιμετώπισής τους αποτελεί η ειδική νομοθετική ρύθμιση των συγκεκριμένων θεμάτων. Επειδή πάντως τα ζητήματα αυτά αφορούν και τη διαχείριση χρήματος καταστάτος Δημοσίου, απαιτείται ρητή και σαφής θέσπιση όλων των αναγκαίων παραμέτρων για την ακριβή οικονομολογιστική τεκμηρίωση των συναφών οικονομικών αιτημάτων (συνεκτιμωμένης, εκτός των άλλων, της τυχόν επίρριψης ήδη του κόστους των εν λόγω οικονομικών επιβαρύνσεων τους στην κατανάλωση – συνδρομητές) προς διασφάλιση τόσο του Δημοσίου όσο και της

εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης των αντισυμβαλλομένων του παρόχων στον τομέα της παροχής ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών αλλά και των κανόνων του ανταγωνισμού αυτών.

Απάντηση

31.-Σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, στο ερώτημα που υποβλήθηκε, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Δ΄) γνωμοδοτεί ομόφωνα ότι :

Δεν είναι επιτρεπτό να περιληφθεί στην υπό έκδοση, κατ' εξουσιοδότηση της διάταξης του άρθρου 9 παρ. 7^α του ν. 2644/1998, όπως αυτή τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 43 του ν. 4979/2021, κοινή υπουργική απόφαση, η διευθέτηση οικονομικών ζητημάτων (συμψηφισμός, επιστροφή χρημάτων, επιστροφή και αντικατάσταση εγγυητικών επιστολών), τα οποία ανέκυψαν κατόπιν της μεταβολής του νομοθετικού πλαισίου και τέθηκαν από την εταιρεία με την επωνυμία «.....ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» («.....Α.Ε.»), πάροχο συνδρομητικών τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών υπηρεσιών, δυνάμει της από 16.6.2011 σύμβασης παραχώρησης που υπεγράφη με το Ελληνικό Δημόσιο, αλλά απαιτείται ειδική νομοθετική ρύθμιση.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 7 Δεκεμβρίου 2021

Ο Πρόεδρος του Τμήματος

Η Εισηγήτρια

Παναγιώτης Παναγιωτουνάκος
Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Αλεξάνδρα Δημητρακοπούλου
Πάρεδρος ΝΣΚ